

KENNISOVERDRACHT

J. Maassen

1. Inleiding

Het doen van onderzoek en verzamelen van kennis over en voor de teelt van suikerbieten is sinds de oprichting een belangrijke taak van het IRS. Kennis verzamelen alleen is onvoldoende, het moet ook worden uitgedragen richting de praktijk. Om de kennis en adviezen bij de suikerindustrie, voorlichting, kweekbedrijven, handelsbedrijven, bietentelers en het onderwijs te krijgen, worden vele manieren van kennisoverdracht toegepast.

2. IRS-Informatie

IRS-Informatie is een onafhankelijke rubriek in de bladen van de suikerindustrie: Cosun Magazine en CSM Informatie. De artikelen worden door IRS-ers geschreven onder eindredactie van het IRS. Deze mogelijkheid, die de suikerindustrie biedt, zorgt ervoor dat IRS-Informatie, bij iedere bietenteler op de deurmat valt. De titels van de 19 artikelen die in 2003 zijn verschenen in IRS-Informatie, kunt u lezen in de lijst van in 2003 verschenen uitgaven en publicaties. De volledige artikelen uit IRS-Informatie zijn te vinden op www.irs.nl.

3. Suikerbieteninformatiedagen

Begin januari heeft het IRS vier regionale suikerbieteninformatiedagen (SID) georganiseerd. Voor deze dagen worden uit de regio's suikerindustriemedewerkers, vertegenwoordigers van de gewasbeschermingsmiddelen- en meststoffenhandel en gewasbeschermingsmiddelen- en meststoffenfabrikanten, kwekers, docenten van agrarische scholen, onderzoeksinstellingen en voorlichting uitgenodigd. Dit jaar werd de uitnodiging naar een grotere groep docenten van agrarische scholen gestuurd. De aanwezige docenten (14) waren zeer positief over de opzet en het programma. De presentaties werden tevens als hand-out uitgedeeld, deze werden zeer gewaardeerd. In 2003 bezochten 317 mensen de SID.

4. Internet

Het IRS heeft sinds 1998 een eigen internetsite (www.irs.nl). Het informatieaanbod op de IRS-website is in 2003 verder ontwikkeld en uitgebouwd. Vanaf 12 december 2003 heeft het IRS een geheel vernieuwde website. Hiermee hoopt het IRS een nog snellere, toegankelijker informatievoorziening te kunnen realiseren.

De site heeft een vernieuwde vormgeving met een overzichtelijke menustructuur. Daarnaast is er toegang tot een weermodule en is een uitgebreide zoekfunctie en een Engelstalige versie toegevoegd. Op de beginpagina/homepage staat in vier vensters (laatste nieuws,

Betatip, Betakwik en publicaties) de meest actuele informatie.

Een grote verbetering ten opzichte van de oude site is de mogelijkheid om snel en effectief te zoeken, doordat het interessegebied als filter kan functioneren. Hierdoor is het mogelijk om alleen informatie van een bepaald facet van de suikerbietenteelt op te vragen. De zoekopdracht kan vervolgens verder verfijnd worden door trefwoorden onder zoeken in te vullen. Ook is het mogelijk om, na selectie van een interessegebied, via de menubalk specifieke informatie te vinden, die vermeld staat onder de items 'nieuws' (laatste nieuws), 'Betatip' (teelthandleiding), 'Betakwik' (teeltbegeleidingsprogramma), 'publicaties' (jaarverslag en artikelen), 'over IRS' (onderzoek) en de 'vraagbaak'.

Sinds de introductie in 1998 is de site gegroeid van een over het IRS naar een over en voor de suikerbietenteelt. Er is getracht de site aan de behoeften en wensen van de bezoekers aan te passen. Met de nieuwe site hoopt het IRS haar doelgroepen op een efficiënte, gebruiksvriendelijke wijze van actuele en praktische informatie te voorzien.

4.1 Gebruik IRS-site

In 2003 zijn de bezoekersaantallen per maand met 800 tot 3.000 gestegen in vergelijking met dezelfde maanden in 2002. Gemiddeld over het jaar lag het bezoekersaantal 1.300 per maand hoger dan in 2002. Het record aantal bezoekers was in april, mede door nachtvorst en overzaai, ongeveer 6.800 mensen.

4.2 Laatste nieuws

Op deze pagina zijn alle actuele berichten te vinden. In 2003 hebben hier ruim 100 verschillende nieuwsberichten gestaan, waaronder zaaiverloop, groeiverloop, opbrengstverwachtingen, berichten over vorstschade, D-zaai, en ook berichten van de waarschuwingdiensten en allerlei andere actualiteiten.

4.3 IRS-attendingssysteem

Iedere geïnteresseerde (met internetaansluiting) kan zich gratis abonneren op het IRS-attendingssysteem. Online aanmelden kan op de beginpagina van de nieuwe site via de knop 'attenderen>>>' in de vensters 'laatste nieuws', 'publicaties' of 'Betatip' op www.irs.nl. Het aanmelden bestaat uit het invullen van een aantal adresgegevens en het selecteren van de gewenste interessegebieden.

Na aanmelding ontvangt de abonnee e-mails als de nieuwe berichten (zowel nieuws, publicaties als Betatip) overeenkomen met de ingevulde interessegebieden. De ontvanger van de e-mail kan na het lezen van de titel en de korte samenvatting het hele bericht lezen

door op de link te klikken. Dan wordt het hele bericht op internet geopend.

Sinds begin 2003 is het aantal aanmeldingen gestegen van 1.280 naar 1.617, mede dankzij enkele succesvolle acties van de suikerindustrie naar haar telers.

In de loop van 2003 zijn twee extra interessegebieden toegevoegd. Dit zijn 'biologische teelt' en 'diervoeding'.

4.4 Betakwik

Halverwege maart is een nieuwe Betakwikmodule toegankelijk gemaakt via internet. In deze 'zaaiverloop en ontwikkeling'-module kunnen zaai-, opkomst- en groeipuntsdata per IRS-gebied bekeken worden. De data zijn per IRS-gebied te zien op een kaart van Nederland. Op dezelfde kaart kunnen ook de gegevens van de jaren 1996 tot en met 2002 gevonden worden. Door op een IRS-gebied te klikken, verschijnt een tabel met meer informatie. Door toevoeging van weergegevens worden de opkomst- en groeipuntsdatum voorspeld. Iedereen kan zijn/haar eigen zaaidatum invoeren en laten berekenen wanneer de opkomst- en groeipuntsdatum bereikt worden. In november is deze module uitgebreid met het rooiverloop per IRS-gebied. Eind februari zijn de 'onkruidbestrijding'-module en de 'ziekten en plagen'-module aangepast aan de meest actuele voorlichtingsboodschap. Op 11 december is de nieuwste versie van de 'rassenkeuze en optimaal areaal'-module openbaar gemaakt.

4.5 Betatip

In Betatip (de teelthandleiding voor de gangbare teelt) zijn in 2003 15 documenten aangepast of vervangen. Onder de knop Betatip is sinds half december ook een teelthandleiding voor de biologische bietenteelt te vinden.

Verder is informatie over bietenpulp en het gebruik als diervoeder (de pulpmap) opgenomen onder het hoofdstukje Betatip.

Zowel de handleiding voor de biologische teelt als de pulpmap is gemakkelijk te vinden door het interesseprofiel (in de linker bovenhoek van de site) op respectievelijk 'biologische teelt' of 'diervoeding' te zetten.

4.6 Startpagina

Startpagina bv heeft een groot aantal dochterpagina's opgezet, inmiddels meer dan 3.000. Een dochterpagina gaat over één onderwerp en is een link-pagina, bevat dus alleen maar links naar andere sites. Sinds half november 2001 is er een startpagina over suikerbieten (<http://suikerbieten.pagina.nl>). Het aantal links was in maart 2003 tot ruim boven de 300 gegroeid, zodat op verzoek van Startpagina bv een kleindochterpagina werd gemaakt. Op deze kleindochter (<http://suikerbieten-mechanisatie.pagina.nl>) staan inmiddels meer dan 80 links naar allerlei sites in binnen- en buitenland, die met machines of werktuigen voor de

suikerbietenteelt te maken hebben. Het IRS beheert deze pagina's.

5. SMS

De mobiele telefoon is niet alleen bruikbaar voor bellen, maar men kan er ook korte tekstberichten mee versturen. Suiker Unie, CSM Suiker bv en IRS hebben gezamenlijk een SMS-module laten bouwen. Met behulp van deze module kunnen de drie participanten afzonderlijk of gezamenlijk SMS-berichten versturen. Het doel van deze module is om berichten met een hoge actualiteitswaarde te versturen naar telers. Hierbij valt te denken aan cercospora- en/of vorstwaarschuwingen.

6. Pers

Medewerkers van het IRS hebben in 2003 vier artikelen geschreven voor Boerderij/Akkerbouw. In de lijst van in 2003 verschenen uitgaven en publicaties zijn de titels en auteurs van deze artikelen te vinden. De volledige artikelen staan op internet (www.irs.nl onder de knop publicaties).

Met de NLTO-commissie Vaktechniek Akkerbouw hebben we sinds 2000 de afspraak dat we korte actuele berichten/tips schrijven voor Het Landbouwblad. In 2003 hebben we 29 bijdragen geleverd. Deze berichten werden ook op onze internetsite onder laatste nieuws geplaatst.

De persberichten, de berichten op onze site, het werkplan, het jaarverslag, interviews, de overgang van C-naar D-zaad en enkele actualiteiten waren bron voor meer dan 130 artikelen in de landbouwvakbladen, hoofdzakelijk in Nederland, maar ook enkele in Duitsland en België.

7. D-zaad

De suikerindustrie en de kweekbedrijven hebben samen besloten om met ingang van 2004 over te gaan naar de iets grovere D-pil. Uit onderzoek is gebleken dat de buitenvullers aangepast moeten worden (zie project 02-01 in IRS Jaarverslag 2002). Dit kan door de C-schijven op te laten boren tot D-schijven. In overleg met de Zaadcommissie van de Nederlandse suikerindustrie is een communicatieplan opgesteld en uitgevoerd. Door het IRS zijn vier persberichten verstuurd en zijn speciale bijeenkomsten gehouden voor de pers en voor de importeurs/fabrikanten van de zaaimachines. In twee artikelen in IRS Informatie en in de brochure Suikerbietenzaad 2004 is aandacht besteed aan de overgang naar D-zaad. Minimaal 23 keer is in de vakbladen geschreven over dit onderwerp. Er is naast veel aandacht in IRS Informatie, de vakbladen en op internet ook een folder gemaakt. In deze folder staat beschreven welke zaaimachines aangepast moeten worden en waar dat gedaan kan worden. De folder is in september naar alle bietentelers gestuurd als bijlage van Cosun Magazine en CSM Informatie. Via een mailing is de folder ook naar ruim 750 landbouwmechanisatiebedrij-

ven verzonden.

8. Overige uitgaven

De Voorlichtingsboodschap gewasbescherming suikerbieten 2003 werd als bijlage van Cosun Magazine en CSM Informatie meegestuurd naar alle bietentelers. In 2003 is voor een nieuwe opmaak gekozen voor een nog betere leesbaarheid en een beter overzicht.

Het IRS heeft de zaadbrochure (Suikerbietenzaad 2004) opnieuw samengesteld. Deze is uitgegeven door de Zaadcommissie van de Nederlandse suikerindustrie. Op verzoek van de Zaadcommissie hebben we kritisch gekeken naar de informatie en het formaat van de brochure. De zaadbrochure is nu, net als de voorlichtingsboodschap gewasbescherming, in A4-formaat. De omvang is teruggebracht van 12 naar 8 bladzijden. De zaadbrochure 2004 is door de suikerindustrie op 12 december naar alle bietentelers verstuurd.

9. IRS-excursies

In september zijn vier regionale excursies georganiseerd langs proefvelden. In totaal namen ruim 130 personen deel. Afhankelijk van de regio werden rassen-, cercosporabestrijdings-, bemestings-, gele-necrose- en hagel-schadeproeven bezocht.

Op enkele plaatsen werd op verzoek van de suikerindustrie meegewerkt aan een bladschimmelherkennings-bijeenkomst in het veld.

10. Lezingen

Op verzoek van de suikerindustrie heeft het IRS in 2003 ongeveer 30 lezingen gehouden voor telers. De meeste gingen over bladvlekkenziekten, rassenkeuze, toekomst bietenteelt of actualiteiten bietenteelt.

11. Bezoek aan IRS

Diverse groepen, zowel uit binnen- als buitenland, hebben een bezoek gebracht aan het IRS. Onder andere de buitendiensten van de suikerondernemingen en telersverenigingen.

12. Nederlandse Onderwijs Tentoonstelling

Van 21 tot en met 25 januari werd de tweejaarlijkse Nederlandse Onderwijs Tentoonstelling georganiseerd. PR Land- en Tuinbouw heeft iedere keer een stand onder de vlag van het tijdschrift 'Het Kleine Loo'. De Suikerstichting Nederland en het IRS hebben deelgenomen om de Suikerwerkstukkrant te promoten. Iedere dag werden 100 suikerbieten en een suikerpakketje uitgedeeld. De dagvoorraad was binnen twee tot drie uur uitgedeeld, mede door de aankondiging in het januarinummer van Het Kleine Loo. We ontvingen vele enthousiaste reacties.